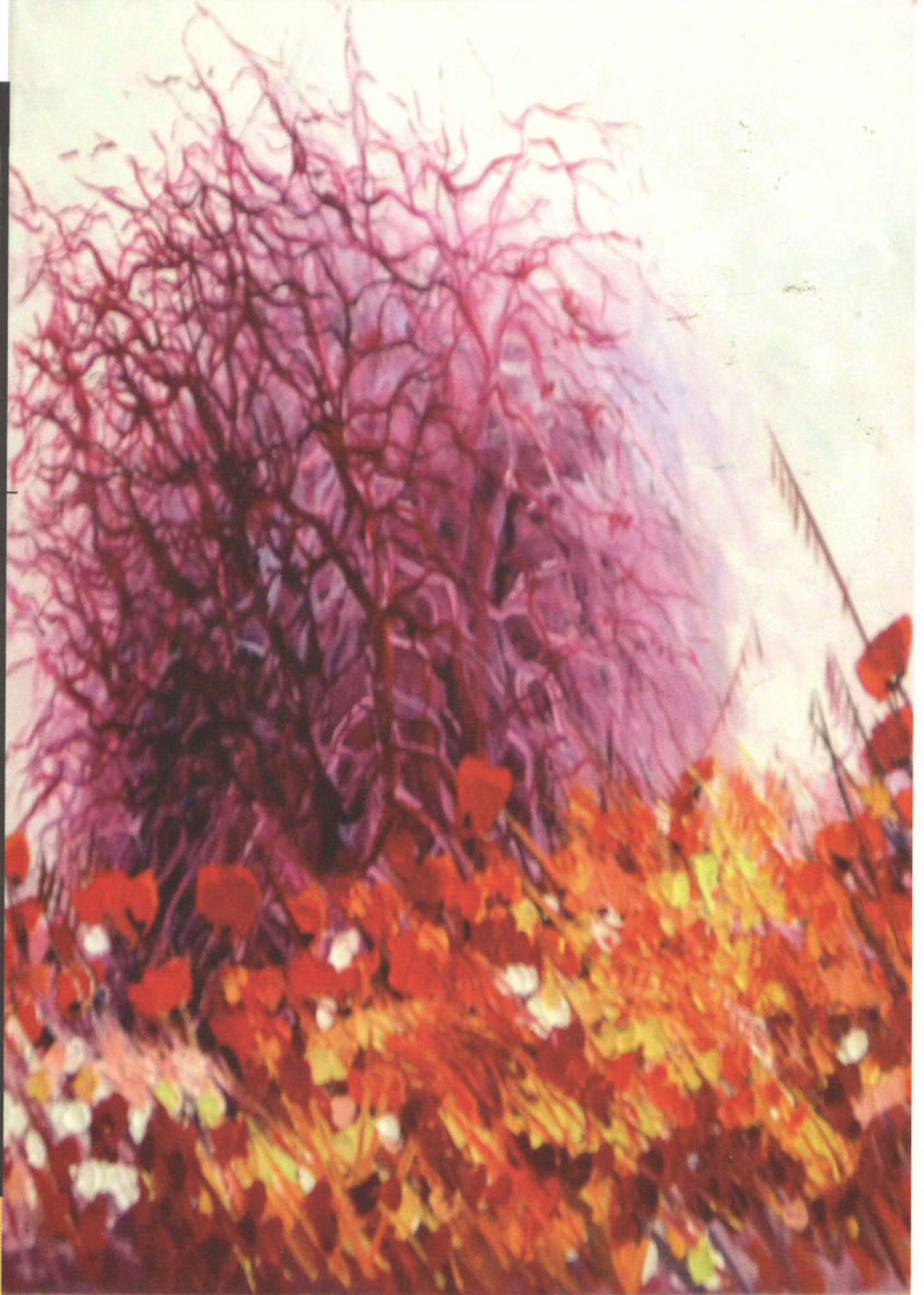

MERDİVEN

Bu sayıda:

Bizim Çocuklarımız	4
Alihan İçin...	5
Veda	6
Hayat Dediğin Nedir	6
Bir Elma Operası	7
Hayat ve Anlamı	8
Çılgın Sevdamız	8
Bir Şehrin Kokuları	9
Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok	10
İhsan Oktay Anar Romancılığı	11
Mektup	12
Akşamın Umutları	13
Kardeşim	14
Kulübede On Beş Gün	15
Kalbim Buna Dayanmaz	16
Bir Bahar Ağdı: Sarıl Bana	17
Bir Yağmurla Islanan Bin Can	18
Karikatürler	20

Merdiven Kültür-Sanat ve Edebiyat Dergisi**Derginin Sahibi:**

Anadolu Öğretmen Lisesi adına
Okul Müdürü Mehmet Öz

Genel Yayın Yönetmeni ve Yazı İşleri Müdürü:

Süleyman Almak
Müdür Başyardımcısı

Yayın ve İnceleme Kurulu:

Gülşen Payçu (TDE ÖĞR.), Melike Börübaş Yüney (TDE ÖĞR.),
Murat Payçu (Müdür Yardımcısı)

Kapak Resmi:

Selçuk Işık

Derginin Yönetim Yeri:

Atatürk Mah. Eski Devlet Hastanesi B Blok Üstü
Tunceli Telefon: 0428 213 23 00

Basım Yeri: Moğultay Mah. Boysan Cad. No:41 TUNCELİ
Telefon: (428) 212 10 48

Editörden;

Merdiven, bahardır; bahar başlangıç ve heyecan... Başlangıç heyecan olup düşer içimize ilk cemre gibi. İnsan heyecanını yitirdiği zaman, umudunu da yitiriyor. Üretimden yaratımdan uzaklaşıyor. İstedik ki umut adına, gelecek adına MERDİVEN'i çıkarırken atacağımız adım içimizi ısıtsın, önümüzü aydınlatsın, geleceğimizi çoğaltsın, gittiğimiz yola umut gibi yayılsın. Yüreklerimizin ve beyinlerimizin sınırlarını ortadan kaldırsın.

Merdiven'in Bahar sayısında şiir, öykü, deneme, anlatı, kitap tanıtım yazıları ve karikatür çalışmaları yer alıyor. Okurken keyif alacağınızı şimdiden söyleyebilirim. Çünkü her ürün bir diğerinden güzel ve nitelikli. Geleceğin yazar ve şairleri neden aramızdan, içimizden çıkmasın? Dergimizde yayımlanan yazılar için kriter olarak "edebi değeri ve edebi ederi" ölçüt aldık. Evet, insana ve edebiyata dair her şey ilgimizi çeker, keyif alıyoruz uğraşmaktan.

İyi ve keyifli okumalar diliyorum.

Merdiven'in basamaklarından çıkmaya devam ediyoruz.

Okunmak ve anlaşılacak dileğiyle...

“Bizim Çocuklarımız”

Selcan DOĞAN

*Bebekler, çiçeği insanlığımızın
Ve geleceğimizin biricik umudu...*

a.behramoğlu

‘Çocuk her yerde çocuktur.’ Bu dünyanın bütün halklarınca böyle benimsenmelidir.

Ne yazık ki günümüzde bu cümle tam olarak mana bulamamakta.

O küçük bedenlerin içindeki kocaman yüreklerde o kadar masumca, o kadar güzel duygular, arzular vardır ki? Ama bedenler büyüdükçe küçülen yüreklerden olsa gerek, ‘büyük insanlar’ o koca yüreklerle, o küçük bedenlere doğrudan ya da dolaylı olarak taşıyamayacakları, baş edemeyecekleri büyüklükte sorumluluklar yüklemekte.

‘Çocukların, çocuklarımızın istekleri’ dendiğinde, çoğunluğun aklına maddiyatla sağlanacak, elde edilecek durumlar, olaylar veya nesnelere geliyor. Fakat küçük yüreklerin bayram edebilmesi, bir çocuğun ağız dolu gülebilmesi; sadece bir oyuncağı yahut yeni bir elbiseyi

alması ile başarılacak bir şey değildir. Bir oyun arkadaşı, onu anlayacak bir çift göz, sevgi dolu sıcak bir kucak da çocuklarımızı mutlu edecektir. Hangi çocuk var ki, varoluşundan beri benimsediği o sıcak kucakta huzur bulmasın? Hangi çocuktur ki, o bir çift göze güvenle bakmasın?

Bazılarımız o insanlarla, o sevgi dolu insanlarla yaşadık. Ancak bazıları da o sevgiden, o güven duygusundan mahrum kaldı. Ki bu mahrumiyetle yaşayan çocuk sayısı ne yazık ki günümüzde azımsanmayacak kadar çoktur. Üstelik bazen bizler bu durumu görmezden geliriz. ‘Biz mutluyuz ya, onlardan bize ne!’ diyen insan sayısı da çoktur günü-

müzde.

Daha yedi yaşında elinde torna-vidayla para kazanmaya çalışan çocuklarımız var bizim! On üç yaşında ‘amca’ dediği insanla evlendirilen kızlarımız var! Sosyal statü, ekonomik durumu uygun değil diye muhatap olunmayan çocuklarımız var! Çöp toplayıp evine üç kuruş para

götürmeye çalışan, bu işi yaparken etrafında ki insanları ‘kirli’ olarak tanımlandığı, tiksiniyen gözlerle bakılan çocuklarımız var!

Açın gözünüzü onlar bizim çocuklarımız! Sahip çıkın, hiçbir şey yapamıyorsanız bile sevin onları! Bizler göz yumdukça üşüyecek çocukları-

mız, dışlanacak, suçlanacak çocuklarımız! Suçlandıkça alışacak, yok olacak, susacak çocuklarımız!

Görün ve bilin artık:

Onlar bizim çocuklarımız!

“Alihan İçin...”

Zelal CANPOLAT

Kimine göre uzun bir yolun derin çukurlarından biridir yaşadığı, bana göre onun gireceği, yürüyeceği yepyeni yolların başlangıcı... Kimine göre boş bir çabadır tutunduğu bu dal, bana göre umuttur, mücadeledir. Şimdi direndiği zorlukların izini, yarım gülümseyen sıcacık yüzünde görmeye hazırladım kendimi. Yarınlara, umutlara hazırladık kendimizi. Umut olmazsa yaşanmaz, bilirim. Umut biterse her şey biter. Pes etmek korkakların işidir, senin değil.

İnsan yaşarken bilmez de kıymetini, sövüp sayar yaşadığı hayata. Küçücük parmaklarla kocaman bir yaşama tutunanları görmez de, büyük elleri, kocaman parmaklarıyla saramaz ufak yaşamları. Bilmez mutlu olmayı, yaşamayı, sevmeyi...

Kardeşim... Hayat, sevmeyi bilmeyenlere verilecek derslerle dolu. Sevmeyi bilenlerse koca okyanusta bir inci tanesi, o kadar. Sen yine de o inci tanelerine tutun, tutun ki yüreğin koca okyanuslara kafa tutsun. Şimdi mücadele sırası sende, inat etme sırası sende şimdi.

Her şeyi yazabilir de, en çok acısını yazar insan, en güzel o dökülür kalemin ucundan. İçi acırken güzel şeyler yazamaz çünkü. Hele bir de yanmışa sevdiğinin canı, o zaman tutamazsın sözünü, kalemini. Yüre-

ğinden dökülüp uçsuz bucaksız çölleri yeşerten bir umutla yazar. İnsan en çok yüreğini yazar.

Bildiğim bütün gerçeklerden sıyrılıp yazıyorum kardeşim. Bildiğimi sandığım bütün gerçeklerden ve hayatlardan arındırıyorum kendimi. Hayatın güzellikleri kadar çirkinliklerini de öğrendik bu yedi ayda. Umudu, umut etmeyi, beklemeyi, güvenmeyi, mücadeleyi öğrendik. Ve en önemlisi, kardeşliği, kardeş olmayı... Anılar beklemeyi bilmez. Zamansız gelip yerleşir yüreğine. Hem yeşertir içindeki umudu, hem de yakar kavurur yüreğini. İşte o zaman anıların gölgesinde yaşamaya başlarsın.

Tutulursun anılara, kopamazsın. Sen anıları bırak, umutlara sarıl! Bırak rüzgâr sevdiğilerine getirsin seni!

Ve benim güzel yürekli kardeşim, kendin olmaktan vazgeçme! Bize yaşamayı sen öğrettin. Kirli kalplerimizi temiz sevgilerle yeşertmeyi, sevmeyi, sevmeyi, adam olmayı öğrettin. “Biraz adam olun lan!” diye diye öğrettin. Yüreğin şimdi yorgun ama az kaldı. Bu savaşın kazananı belli. Bedeller ödeyerek kazanacağımız savaşın sonuçlarına, yine bedeller ödeyerek katlanacağız. Yaşamak her şeye rağmen güzel. Dayan! Güzel insanlarla, güzel bir ömrü yaşamak için... Bizim için...

Yüreği güzel kardeşime; Alihan'a...

“Anılar beklemeyi bilmez. Zamansız gelip yerleşir yüreğine. Hem yeşertir içindeki umudu, hem de yakar kavurur yüreğini. İşte o zaman anıların gölgesinde yaşamaya başlarsın. Tutulursun anılara, kopamazsın. Sen anıları bırak, umutlara sarıl! Bırak rüzgâr sevdiğilerine getirsin seni!”

“Veda”

Umut can DEMİRDAŞ

En aykırı zamanda hiç beklenmedik bir vedaydı bu,
Alışmak istemediğim.
Bilirsin sen de, her gidiş bir öncekinden daha çok
acı verirdi,
Yaşanmışlıklara...
Hoş! Bilseydin böyle apansız gitmezdin ya!
Böyle zehir zakkım geceleri eş etmezdin o buzdan
yastığa,
Ama şunu bilmelisin ki gitmek sadece gitmek de-
ğildi,
Düğümü körleşmiş yasak bir intihardı

Dokunmaya cesaret edilemeyen.
Yaşanılmayı bekleyen düşleri birer birer katle-
dercesine talan etmekte,
Ve şimdi hangi adımımı atsam düşlerime her bi-
rinde ayak izlerin var
Koca bir ömürden bir yabancı gibi geçip gitmişli-
ğin.
Bakma aslında aklıma gelmesen ben de iyiyim,
O hiç farkına varmadığın ömrümün ta en dibin-
deyim!

“Hayat Dediğin Nedir ki?”

Sertap ŞAN

“Büyüyünce ne olacaksın?” sorusuyla başladı yaşantı-
mız ve hepimiz bizi en çok büyüleyen kişinin mesleğini
söylemekle devam etti. En yakın arkadaşımızla hayaller
kurmak, belki ikinci bir adımda geleceğe doğru. Peki,
nasıldı tam olarak bu hayaller? Şimdiki hayallerimizle
benzerlik göstermekte midir ya da aynı mıdır? Hala et-
kilendiğimiz insanlar mı var hayallerimizde, yoksa bizi
yönlendirmeye çalışan çevremizin düşünceleri mi ge-
çerli? Seçimlerimizde çevremizin hiç etkisi altında kal-
madık mı yoksa? Bu da yalan olmaz mı dikkatli düşü-
nünce ama?

İlk hayallerimiz arasında kurguladığımız dünya nerede?
Nerde yapacağımız ün, kazanılan çok para, mutluluk,
huzur, eğlence? Aynı anda yapmayı planladığımız şey-
lerin ne kadarını gerçekleştirdik?

Hayallerini kurduğumuz mutluluk ve huzurun ne kada-

rına ulaştık? Önce mutlu olmak, eğlenmek için
istediğimiz meslekleri ve parayı şimdi ne için
istiyoruz? Sahip olduğumuz meslek hayalleri-
mizdekilerle aynı mı? Hayallerimizdeki mutlu-
luğa sahip miyiz ya da sahip olabilecek miyiz?

Hayat bizim için ne ifade ediyor? Nelere sahi-
biz bu hayatta? Günlük hayatın kargaşasında
yaşamak yetiyor mu bize? Yoksa sadece karnı-
mız tok, sıcak ve rahat bir yerde alabildiğimiz
nefes midir hayat?

Nedir bu hayat ya nedir? Anlamı ne kadar ge-
niş ya da ne kadar dardır?

Belki de, belki de yüzümüzde kalbimizin sı-
caklığını yansıtabilen bir tebessümdür.

“Bir Elma Operası”

Lizge ÇETİN

Şarkı söylemek istiyorum.

Saatlerdir oturuyorum bu bankta. Kımıldamadan, sesleri duyarak, sağır olarak. Ağır bir kokuya katlanıyorum aynı zamanda. Kalabalığın kokusu.

Yanımda bir kadın var. Ben gelmeden önce de buradaydı. Uzun saçlı, esmer kırklı yaşlarından bir kadın. Dudaklarının üstü ben dolu. Boynundan dizlerine kadar vişne çürüğü bir şal örtmüş üstüne. Habire düzeltip duruyor. Gözleri hep göle bakıyor. Arada bir muhabbet edesim geliyor. Uykusuzluğumdan ve açlığımdan söz açıyorum. Yüzünü bana çeviriyor bir kaç saniyelğine. Sonra yine önüne dönüyor.

Gök bulut, yer taş.

Kırmızı ayaklı bir kız koşuyor gölün etrafında. Taşlıklarda ayaklarının izi kalıyor. Çantamda dört küçük elma, biri çürük. Elmalardan birini çıkarıp elimle siliyorum. Hart hurt seslerle çeneme kadar ıslanıyor yüzüm. Kadın hala kıpırtısız. Gözlerinin rengini hala bilmiyorum.

Şarkı söyleyebiliyorum.

Saat altı olmuş. Yerimden kıpırdamaya korkuyorum. Derken bozuluyor sessizlik. Bir aile saadeti yuvarlanıp geliyor. Beyaz saçlı, uzun boyunlu bir adam, saçları permalı siyahlar içinde karısı. Karısının göbeği yusuvarlak. Arkalarından oğulları geliyor. Yaşı genç henüz, tüyü bitmemiş, ince dudaklı. Adamın üç saniyede bir yineleniyor gülümsemesi. Kadın sessizce dönüp duruyor etrafında. Genç, fiyakalı bir telefon çıkarıyor cebinden. Önce adamı, sonra kadını, sonra ikisini birden çekiyor. “Pardon!” diyor yılışık bir gülümsemeyle. Bana uzatıyor telefonu. Ben de gülümsüyorum. Yanımdaki kadın şalını düzeltiyor. Kıpırdatınca bulanık çıkıyor, tekrar çekiyorum. Adam daha çok gülüyor, oğlu sabırsız, kadın tahammülsüz. Hayatlarının en başından beri bu böyle miydi acaba? Bir fotoğraf gibi aynı kalmayı diliyordum. Tanrım, affet beni!

Oturuyorum yerime. Adam, kadının ve oğulları gidiyor. Nereden

geldiler nereye gidiyorlar bilmiyorum.

Yanımdaki kadın hala aynı yerinde. Neresinde duruyor yaşamının, bilmiyorum.

Kırmızı ayaklı kız koşuyor hala. “Şişşt!” diyorum. Duruyor yanımda. Çantamdaki elmaların üçünü de çıkarıyorum. Birini kıza veriyorum, lal dudaklarını bana uzatıp gülümsüyor. Saçlarını alıp arkaya atıyor. Uzaklaşıyor. Ötekini kadına uzatıyorum. Şaşırtıyor beni. Elini şalının altından çıkarıp alıyor. Tekrar aynı yere, göğsünün altına götürüp şalı tutuyor. Bu sefer daha temkinli.

Şarkımı bitiriyorum.

Çürük olanı alıyorum elime. Hiç bitmezmiş gibi yiyorum elmayı. Kalkıyorum yerimden. İçime akıp gidiyor zaman. Kadın hala durduğu yerde.

“Hayat ve Anlamı”

Serenay ÖZGÜL

Sonunu bilmediğimiz bir yola yürümek gibidir hayat. Attığımız her bir adımda aldığımız yeni bir karar ve yapılan her bir seçimin değiştirdiği bir gelecek...

Bazen bir gökyüzünü anımsatır; Yağan bir yağmur gibi akan gözyaşlarımız, güneş gibi gülümseyen yüzler, ne yapacağını bilmeden gezinen bulutlar oluruz kimi zaman da ya da hırçın ve öfkelenmiş bir yıldırım... Kendimizi dinleriz hafifçe esen bir rüzgârda: gündüzle doğar, geceyle yatarız.

Hayata nasıl bakarsak öyle görürüz aslında. Hepimiz için

farklıdır hayata anlam katan şeyler. Herkes kendi hayatının pusulasıdır. O bize seçenekler sunar. Bizse yönümüzü belirler ve yaşarız.

Kimi için resim yapmaktır. Tuvale vurulan her bir fırça darbesi, renklerin bütünleşmiş güzelliği, hayallerimizin o çarpıcı yansıması ya da gerçeklerin aynası olan resimlerle nefes almaktır.

Bazıları için deniz kenarında yürümek, dalgaların haşin sesini dinlemek ve kıyıya her vuruşunda farklı bir anıyı anımsamak...

Ailece yenilen bir akşam yemeği bazen... Sahip olduklarımızı kaybetmemize neden olandan alınacak bir intikam ya da korkularımızla yüzleşmek... Yaptıklarımızın bedelini ödemek ya da bunlar için ödüllendirilmek... Her zaman yanımızda olacağını bildiğimiz dostlarımızdır. Kendimizle yaptığımız hesaplaşmalar, ulaşılabilecek hedefler... Ve bazen sadece hatırlanmaktır. Yüzlerde beliren sıcak bir tebessümle birlikte sadece hatırlanmak...

“Çılgın Sevdamız”

Dilan POLAT

Özgürlüğe açtığımız yelkenlere sevdalandık

Martılara haykırdık çılgın sevdamızı

Suskun duruşumuzun altına nefretimizi gölgeledik

Bakışlarımızda hep bir çaresizlik bir acı gizledik

Düz yollarda virajlar varmış gibi yalpaladık

Uçurumdan döne döne doğruyu buldu dizlerimiz

Kum tanesi gibi ufalandık hayatın yükünü taşımaktan

Bileklerimiz zincirlere hapsolmuşçasına hep yan yana

Dudaklar hep kuru su ararcasına

Konuşmaya hasret yaşıyorduk dillerimiz titrek titrek

Kenetlenmiş dişlerimize anahtar arıyorcasına

Ne yolumuzu bulabiliyorduk zifiri karanlıkta

Ne de rastlardık konuşan bir insana

Hep kör ve sağırlar gibi yaşıyorduk

Ölü bir kalp gibiydi ritimlerimiz düz bir çizgi misali

Ne çok mutlu olabilecek bir tebessüme sahip olabildik

Ne de hep ağlayacak bir gözyaşına

Bizler hep hasretin ve özlemin çocukları olduk

Bir yanı güzele sevgiye hasret sonsuza dek.

“Bir Şehrin Kokuları”

Elvan KESKİN

Her şehrin bir kokusu vardır. Kuytu yerlerinden, dar sokaklarından, gecekondularından, koca binalarından gelen insan kokuları, yaşam kokuları, çürümüş ruhların, yaşam dolu kalplerin, kaybolmuş beyinlerin kokuları... Bir şehrin kokuları... Hemen her yerden gelen ama çoğu insanın almadığı kokulardır bunlar. Fakat duruma bakınca, dinleyince, hayalleri görülmeyen binalara, girilmeyen sokaklara, bilinmeyen insanlara uzatınca, insanın derinlerine kadar duyabileceği kokulardır.

Her yerin, her yaşamın kokusu ayrıdır. Ve her koku ayrı yerden gelir ve soludukça insan, var olan yaşanmışlıkları, yaşananları, zaman zaman yazan hayatların içinden geçer.

Fabrikaların kokuları ta uzaktan gelir. Sesleri çok uzaktan duyulur. Çünkü en büyük yaşanmışlıkları, en büyük hayatlar, en kutsal emekler oralarda verilir. Nasırlı ellerin, makinelere kaptırılmış kolların, çürümüş kasların kokusu... Bunlar, hayatın en diplerinden, görünmezliklerin, kenara itilmişliklerin, insanın anlatmaya cesaret edemeyeceği gerçeklerin kokularıdır. Dünyanın her yerinden gelen, herkesin burnuna gidip de, beyinlerin algılamayı reddettiği kokulardır. Bu kokular, gerçekten insan olabilenlerin burnundan hiç gitmeyen kokulardır.

Güzel kokuları da vardır şehirlerin. Mutlu ailelerin evlerinden gelen, çocuk parklarından, ol-

duğu yerde duran ağaçlardan, bulutlardan gelen güzel kokular. İnsanın, hayat aradığı, çocuk gülüşlerine benzeyen sıcaklıkta kokular. Doyurur mu insanın ruhunu bilinmez ama bazen de umudun kokusu yükselir bu şehirlerde. Kiminin içine dolar, yaşama karşı başını kaldırtır gökyüzüne; kimininse burnunun önünden geçer gider ama hep var olan bir koku vardır. Düşüncelerin kokusu... Hayallerin, inadına varoluşun kokusu... Sonuna kadar insan olarak kalabilmenin kokusu...

Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok- REMARQUE

Tanya GÜZEL

Güneş ne kadar aydınlatırsa aydınlatılsın, Batı Cephesi'nin karanlığını aydınlatacak kadar parlak değildi. Her gün binlerce gencin ellerinin kana bulandığı ve insanlığın tüketildiği 1.Dünya Savaşı'nın bütün çıplaklığıyla anlatıldığı bir roman *Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok*. Binlerce genç, bu savaşa vatanlarını korumak uğruna girdiklerini düşünenseler de aslında, kana susayan, gözlerini toprak doyurmayan insanlar için girmişlerdir. Elleri ders kitaplarından başka bir şey tutmayan ve hayata gözlerini yeni yeni açmış gençlerin ellerine süngüler, toplar ve silahlar verildi. Onlar insanlıklarını kaybettiler bu savaşta. Arkadaşlarını kendi elleriyle toprağa teslim ettiler. Dostluklar yetim kaldı. Geride kalan annelere ve babalara acı ve gözyaşı kaldı.

Öncesinde kuş cıvıltılarını duyarken, her şeyin yerini tank ve

top sesi aldı. Eve yabancılaşarak döndüler, hiçbir şeyin eskisi gibi olmadığını fark ettiler. Her gün eksildiler. Savaşın, ölümün anlamsızlığı sarmıştı tüm bedenlerini, ruhunu. Gencecik yaşlarda cepheye sürüldüler. Savaşla birlikte, ölümle yan yana, omuz omuza büyüdüler. Ölümü beklediler her an bazen ölümlenerek. Hayatta kalmak için savaştılar, çarpıştılar. Kaybolan dört yıl değil, insanlıktı.

Cephede yaşadıklarını anlatmadılar hiçbir vakit. Kendilerine sakladılar her şeyi. Sustular. Sessizleştiler. Kim anlayabilirdi ki onları? Parça parça olan arkadaşlarının bedenlerini elleriyle toplarken, elleri kana bulandı mı hiç? Birini öldürdünüz mü hiç?

Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok, savaşta yaşanan tüm acıları aktarabilecek ve en önemlisi de hissettirebilecek eşsiz bir eser.

Savaşın anlamsızlığını, saçmalığını ve kendine yabancılaşan insanların hikâyelerini, barışın ne kadar önemli olduğunu anlatıyor.

“İhsan Oktay Anar Romancılığı”

Volkan ÜNLÜ

Kitap okuyanlar bilir, bir yazarı anlatımından ayırt edebilirsiniz. Klasik ama şaşmaz bir ölçüdür bu. İhsan Oktay Anar bunu başarmış bir yazardır. Üstelik değil bir kitabını, herhangi bir romanında birkaç sayfa okumak yeterlidir. Bu özelliğiyle de romancılığımıza ses duvarı atlattığı açıktır. İhsan Oktay Anar, bu anlatımı ise neredeyse kaosa dönen bir karmaşada ele almasıyla sağlamıştır. Herhangi bir romanının herhangi bir sayfasını okurken, gülmekten nefes darlığı çekerken, diğer bir sayfasında yüzünüze tükürülmüşçesine utanırsınız. Tabi ki böylesine zor bir üslubu yaratmasında yaşadıkları ve aldığı akademik eğitim oldukça işine yaramıştır.

Kullandığı sözcükler, yarattığı karakterler, romanda dile getirdiği düşünceler, insanlık tarihinin yansımalarıdır. Okur, yazarın romanlarında bunları geçmi-

şe dönük bir aralıkta izleyebilmektedir. Üstelik bunları anlatırken diğer pek çok yazarın aksine sıkıcı ve nutuk çeker gibi anlatmamıştır. Kullandığı ve kendine özgü mizahıyla diğer yazarların ulaşamayacağı bir yetkinliğe varmıştır. Romanlarında, bugüne kadar kullanılmamış ifadeler, yargılar kullanmış ve saptamalarda bulunmuştur. Bir eleştirmen, yazarın kitaplarını anlatamıyor, kendinde uyandırdığı izlenimleri başkasına aktaramıyorsa, Anar'ın kitaplarını tam anlamıyla okumuş ve sindirmiştir. Yazarın böyle özelliklere sahip kitapları her ne kadar edebiyat için kilometre taşları olsa da, kullandığı yerel öge ve mitler kitaplarının diğer dillere çevrilmesini zorlaştırmaktadır. Örneklendirecek olursak “Amat” adlı romanını Anadolu ve Osmanlı Kültürünü yaşamamış toplumlar ve kişiler büyük bir zevkten mahrum ka-

larak okuyacaklardır, çünkü evin tarihini içinde yaşayanlar bilir. Tüm bunların yanında Anar'ın bu kadar başarılı olmasının nedenlerinden biri de, okuyucuyu etkilemedeki başarısıdır. Okur, yazarın kitaplarını okuduktan sonra geçmişini ve yaşam felsefesini sorgulamaya, kendini eleştirmeye, varlık nedenlerini aramaya başlar. Biraz abartacak olursak Anar, yazılmış bütün felsefi metinlerin başaramadığı kişinin kendini sorgulayan özelliğini birkaç sayfada okura kazandırır. Böylesine zor bir işi başarmasında kendine özgü mizahı oldukça etkili olmuştur. Toplum ve birey için unutulmuş, kaybolmuş insani değerleri, mizah anlayışını kullanarak bireye ve topluma tekrar kazandırmaya çalışır.

Özetle, Anar'ın romanlarında bir filozof ve bir komedyenin birleşimini görebilirsiniz.

“Mektup”

Merhaba Sevdığım,
Merhaba geride kalanım,

Gözlerinin ışıltısından uzakta yeni bir güne başlıyorum. Saat her sabah olduğu gibi güneşi sen geçiyor. Tatlı bir esinti var denizden gelen. Denizin kokusu adeta burnumu yakıyor. Bir sen yoksun şu an bir de ben. Sen yokken nasıl var olabilirim ki? O kadar yalnızım ki, sensiz kalp atışlarımı duyabiliyorum. Sen yoksun ya şu minnacık dünya bana sonsuz bir boşluk gibi geliyor. O sonsuz boşluk da bir senle doluyor işte.

Seni sana anlatmak o kadar zor ki Sevdığım! O kadar özlüyorum ki, seni sözcüklerle bile ifade edemiyorum.

Şu an kahvemi yudumluyorum ve iskeleyi seyrediyorum. Ne kadar güzel anılarımız vardı bu iskelede. Elini sımsıkı tutardım ya hani bir daha gelmeyecekmişsin gibi... Şu an niye yoksun yanımda Sevdığım? Hani bazı geceler soğuk ve rüzgârlı olurdu hava, o kızıl saçların nasıl da uçurdu? Sırf saçla-

rının birkaç teli yüzüme değsin diye nasıl da şımarırdım sana? Ben sana yaklaştıkça kalp atışların nasıl da hızlandırdı? O anı ne kadar bozmak istemesem de, gönlüm senin üşümene razı olmazdı Sevdığım.

Kadınım,

Aynı gökyüzünü seninle paylaşmak bile beni ne kadar

mutlu ediyordun bilemezsin? Nedenini az çok tahmin edersin, beni sana bağlayan tek köprü bu. Sonra güneş batıyor, baktarken sen de gidiyorsun. İçime bir hüznün çöküyor. Derken yıldızları sayıyorum, yine sen varsın karşımda, o parlak yıldız senin adını veriyorum, gözlerim uykunun

hapsine girene kadar izliyorum seni. Yokken bile varsın aslında Sevdığım... Bazen yağmur olup üstüme yağıyorsun, bedenim seninle dolup taşıyor, canıma can katıyorsun Sevdığım.

Keşke kalbimden geçen her şeyi şu kâğıda dökebilsem? Ama öyle bir şey ki sözcükler düğüm oluyor, açamıyorum. Kalbimden geçenleri kâğıda dökmek ne kadar zormuş Sevdığım? Parmaklarım o kadar mahcup ki sana karşı? Böyle mükemmel bir kadını nasıl bu kadar sade anlatabilirsin diye. Mahcubiyetimi maruz gör Sevdığım, sözcükler seni anlatırken kifayetsiz kalıyor. Daha fazla saçmalayıp canını sıkmak istemem.

Benim, hayatta kocaman bir merhabamdın, lütfen beni küçücük bir hoşçakala sığdırma!

Seni çok seviyorum ömrüm! Elini çabuk tut sevdiğim, daha fazla karanlıkta bırakma beni!

Kucak dolusu sevgilerle...

Cansu TURAN

“Akşamın Umutları”

Canan DEMİR

Her karanlık bastığında şu kenarları aşınmış, şeffaf teninin yorgunluğunu her geçen günde daha da hissettiren, solgun fakat en sert rüzgârlara bile kafa tutmanın gururunu yaşayan ve sadece benim asılı yıldızlarımın gökyüzünü bana bahşeden yaşlı pence-rem... Her gün gayretle astığın yıldızlarımı, sabah olmadan topladığın vakitleri özlüyorum şimdi. Günler geçtikçe daha da karan gecede, daha da ışıldayan yıldızlarım, umutlarım nerede? Önceleri yorgunluktan asamadığın sandığım, akşamlarımın güneşleri nerede? İçinde bin bir umutlar biriktirdiğim kilitli sandıklarımın anahtarları nerede? İpi kesilmiş sandıklarımın biriken güneş rengi umutlarım sana artık çok mu ağır?

Yer yer sıvası dökülmüş şu dört duvarın nemden ve küften ağlayan boyası, eskiden her nefes alışımında içeri doluşan ateş böcekleri misali küçük küçük yanan güneşlerime hasret kaldı şimdilerde. Sabahlar bana uğramasın diye dualar ettiğim kopkoyu dehlizlerde kendine gelmeye çalışan bu beden artık takatsiz. Bacakları olmayan bir asker, kolları tutmayan bir ressam, tat alamayan bir aşçı... Mahmur ve kederli... Is-

sız bir adanın tek kuşu... Her dalgada bir parçasını alıp götürün okyanusa tepkisiz, hiçbir şey olmamış gibi dimdik durmaya çalışsan bir kaya... Rüzgârın boynunu bükteği bir çiçek, savurduğu bir toz zerreciği...

Artık ne yapsam da her şey yarım... Tıpkı dün gece gördüğüm acımasız rüyamın intikam alışı gibi...

Birer birer düşürdüler umutlarımı. Yıldızlarım tek tek kaydı. Tutayım dedim, düşmesinler. Elime deyince elim acıdı. Sönmelerinden o kadar korktum ki... Ne yapacağım bu dört duvar arasında? Hangi birini tutmaya koşacağım? Duvarlarımı bir türlü yıkamadığım yalnızlık kentimden hangisine el uzatacağım? Şimdi zaman da akşamın sabahına kavuşması için koşup da hüsrana boğulması gibi hızlıca geçip de daha fazla hüsrana uğratırsa beni?

Yıllarla eskiyen ve derinleşen bakışlarımın erittiği duvarlar da bugün kırık dökük. Sahipsiz bir kente dönen bu yıkık harabede artık dilediğince dolaşabilen ben, şu an en büyük tutsaklığı yaşıyorum. Yıllarımın göz pınarlarımda biriktirdiği akşam umutlarım, şimdi yerli yersiz dökülüyor gözlerimin mor halkalarından. Eski-

den akşamlarda canlanan şu yanaklarda, şimdi yılların kayıtsızlığıyla donarak, yanarak süzülüyor.

Her gün aynı dehlizlerin yanı başında hiçbir şeyden habersiz gibi öten şu kuş ne yapsa da bu hastalıklı vücuda sonradan eklenmiş eğreti başı kaldıramıyor bir türlü. Tam ikna olmuşken alıp da başını gidince yine yarım bırakıyor her şeyi... Yine öksüz, yine çaresiz...

Bugünden farklı olarak film hep başa sarıyor. Sadece bugün sönmek üzere olan bir yıldız yolunu kaybederek düşüyor kalbime. Dehlizlerimin karanlığını bozarak yeni bir ses, nefes, yeni bir renk oluyor.

Yıllarca merak ettiğim hayat denilen şey karşısında tedirginleşiyorum. Yokmuş gibi davranıp arkasına sakladığım pencere min perdelerini aralamak geliyor aklıma. Yeni umutlar keşfetmeye çıktığım yolculuğumda, nereden estiğini bilmediğim kibirli rüzgârların, nereden düştüğünü göremediğim acımasız doluların hışmına uğrarken, karaya hasret kalmış bir gemi olarak ben, karayı görmüşken şimdi özgür müyüm? Özgürsem hani yıldızlarım? Yoksa yine mi sabah oldu?

“Kardeşim”

Dilan ÇETİN

İlk doğduğunda çok itici bir şeydi. Gözlerini bile açamıyordu. Elleri minicik ve topak halindeydi, hani tarihi bir vazo olur da elinizden düşürmeye korkarsınız ya, aynen öyle bir şeydi. Dokunsan kıracaktı, canını yakacaktı gibi. Sonra büyümeye başladı. Bir çirkin ördekti, yavaş yavaş kuğuya dönüşen. Düştü kalktı. Sonunda paytak paytak yürümeye başladı. İlk kullandığı sözcük *abba* oldu. Sonra anne ya da baba, fark etmez, bi-

rini söyledi işte. Şirinlikleri ortaya çıkmaya başladı sonra. Her dediğimi anlamaya, taklit etmeye başladı. Ağla dediğimde ağlamaya; çirkin dediğimde yüzünü buruşturmaya alıştı. Eşyalara zarar vermeye pek meraklıydı. Bazen sinirlendirse de, bana sarıldığında farklı bir enerjisinin olduğunu fark ettim. Ağladığımda (nadiren ağlar) gözlerini dört açmış bana baktığını; konuştuğumda beni pür dikkat dinlediğini gördüm, yaşadım. Farklı bir

duygudur ablalık. Kardeşimi çok seviyorum. Herkesin yaptığı gibi onu dünyalara değişmem.

Diyeceğim şudur ki, kardeşiniz varsa ona sımsıkı sarılın. Kardeşinizi hatalarıyla, yaramazlıklarıyla kabul edin. Ne olursa olsun onu bırakmayın.

“Kulübede On Beş Gün”

Asmin MENTEŞ

Bölüm-1: Şelale

Sonunda istediği yere gelmişti: Dağın başında küçük bir kulübe. Bu kulübeyi Asya ilk maaşıyla yapmıştı. Burada Karakulak ile çok iyi vakit geçiriyorlardı. Verandanın ve kulübenin kilidini açtığında içini bir huzur kapladı. Her şey bıraktığı gibiydi. Tertemiz ve tahta kokulu minik bir kulübe... Hemen

akarsudan su doldurmaya gitti ve gecenin örtüsü çökmeye başladı. Asya hemen şömineyi yaktı. Bu akşam Karakulak ile tavuk haşlama yiyeceklerdi. Yemek bittiğinde dışarıdan kurt sesleri gelmeye başlamıştı.

Hemen kapı ve pencereleri kilitleyip, ateşin önünde uyumaya koyuldu.

miş konserve mama yaptı. Dağ havası insanı feci acıktırıyordu. Bugünkü planları, kulübede duran küçük kano ile rafting yapmaktı. Bunu o kadar çok yapmışlardı ki, Karakulak artık kano hareketine ayak uydurmayı bile öğrenmişti. Zaten köpek kilidini kanoya da götürüyordu. Kahvaltı bitti ve yemekler toplandı. Asıl macera şimdi başlıyordu. Asya, banyodaki kanoya tekerlekleri taktı ve Karakulak ile kapıyı kilitleyip dereye doğru yola çıktı.

Derenin öbür ucunda iki ceylan su içiyordu. Etrafta uzun çınar ağaçları vardı ve ağaçların arasından uzun ışık salkımları süzülüyordu. Kano serin sulara süzülüyordu. Su nereye akarsa, kano oraya gidiyordu. Asya ile Karakulak sadece etrafı izliyorlardı. Derenin daha geniş ve akar olduğu bir yere gelmişlerdi. Asya'nın içini bir ürperti sarmıştı: Sanki yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Aniden kano hızlanmaya başladı ve bu anormal bir hızla. Asya sis bulutunun arasından, akarsuyun bittiğini gördü. Şelaleden uçacaklardı!

Asya hemen Karakulak'ın kilidini açtı. Eğer düşerlerse –ki artık mucizelere bile vakit yoktu– en azından yüzebilecekti. Ve sonunda beden yukarı çıkmaya başladı. Sis bulutu bedenini kaplardan, artık şelaleden düşüyorlardı...

camları açtı ve malzemeleri yerleştirmeye koyuldu. Çok geçmeden her şey yerli yerindeydi, tozlar alınmış ve camlar açılmıştı.

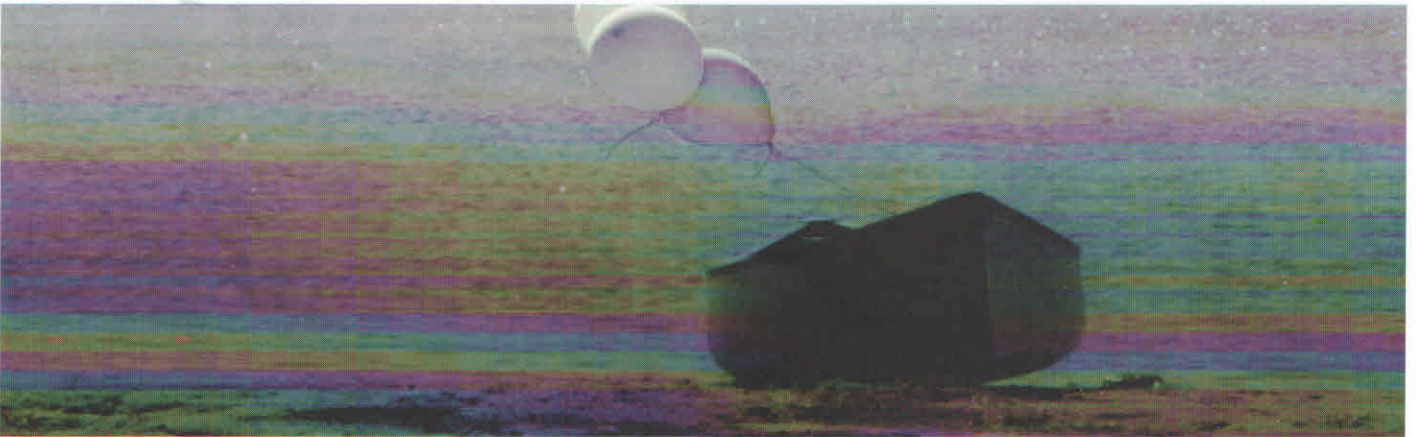
Hemen dışarı çıktı ve şömine için odun doğramaya başladı. Eğer işleri bitmeden akşam olursa, kurtların gazabına uğrayacağını biliyordu. Alfa bölgesinin kurtları vahşi ve acımasızdı. Odunlar bitince, az ilerideki

İlk gün böylelikle geçip gitti ve geriye dört gün kalmıştı. Sabah kulübeyi dolduran loş ışık Asya'yı uyumaya teşvik etse de, Karakulak açlıktan kanepeli tırmalıyordu. Hemen uyandı ve banyoya geçti. Elini yüzünü yıkarken yüzünde nedensiz bir tebessüm vardı. Tekrar ana odaya girdi ve Amerikan mutfakta duran küçük bardan tereyağı ile yumurta çıkardı. Kendine bir omlet ve Karakulak'a da ısıtıl-

“Kalbim Buna Dayanmaz”

Alkan GÜNDOĞDU

Sadece bedenler midir unutulmuş?
Unutulmaz mı hayaller, isimler?
Silinmez mi bir gün yazılan yazı?
Silinmez mi aklımın ve kalbimin her köşesindeki sen?
Ben silmek istemesem de zaman siler hepsini emin ol!
Tüm geçmişi, seni, beni ve bizi
Bırakır yerine bir toz bulutu
Hiç yaşamamış gibi
Hiç olmamış gibi
Seni hiç tanımamışım gibi bir boşluk
Sıcak vücuduna dokunmamış gibi soğuk
Işıldayan gözlerine bakmamış gibi karanlık
Ellerini hiç tutmamış gibi uçurum
Ve hiç su geçmemiş gibi kupkuru bir vadi
Oysa ne çok sevmişim seni
Gitme demek istemişim her defasında gitme!
Ama bir türlü affedememişim düşlerimin katilini
Kalbim çoktan yargılamıştı ve yapmıştı infazını
Bağışlamayacaktı, bağışlayamazdı onu kırıp kaçanı
Ya bir daha bir daha kırarsa?
İşte buna dayanamazdı.

“Bir Bahar Ağıdı: Sarıl Bana”

Yılmaz SARIGÜL

Kurtulmak istiyorum bu baharın zulmünden...

Ne çiçek kokusu, ne doğadaki huzur,
Ne börtü böcek, ne çiseleyen yağmur...
Bu yeşil ıstıraptan kaçmak istiyorum,
Kaçmak ve karanlığa takılmak...
Ürkek ruhumda bir rüzgâr girdabı,

Yüreğim tutsak,

Gözlerim ıslak,

Kurtulmak istiyorum bu baharın zulmünden.

Ne güzeldi oysa o cehennem yazı!

Kuraktı toprak, kavruktu ellerim,
Oluk oluk ter döküyordu bedenim.

Ne güzeldi susuzluğun sessiz avazı!

Ateşin koynunda serin bir hayat,

Güneşin gölgesinde aydınlığı yaşamak;

Yüreğim kaskatı,

Gözlerim kupkuru,

Sen yoktun

Ne güzeldi bana o cehennem yazı!

Ah dönebilmek yine güz günlerine!

Tel tel düşen cılız yapraklar,

Güneşi örterken kara bulutlar,

Dönebilsem keşke yine o soluk günlere!

Terk ederken göçmen kuş bu yaşlı diyarı,

Seyrederken kargalar artık yalnız semayı,

Yüreğim serseri,

Gözlerim sapsarı,

Sen yoktun.

Ah dönebilsem o güz günlerine!

Gözümde tütüyor o masum karakış.

Bahçemde billur bir kırağı örtüsü,

Karlı dağlarda aç kurtların uğultusu,

Uzun uzak gecelerle gözümde tütüyor.

Sıfırın altında titreyen bedenler,

Karanlığın kalbine saplanan sarkıtlar;

Yüreğim zemheri,

Gözlerim zifiri,

Sen yoktun

Gözümde tütüyor o masum karakış.

Artık kurtar beni bu baharın zulmünden.

Tut beni,

Savurmadan beni bir meltem esintisi,

Adın gönlümde bekleyen bir kıvılcım,

Tutuştur beni.

Sensiz açan çiçek, sensiz açılan bu kapı;

Sensiz akan Munzur, sensiz yaşanmaz Kalan...

Bak!

Yüreğim sımsıcak,

Gözlerim sımsıktı,

Sen varsın,

Sarıl bana bahar kokan göğsünle...

Bir Yağmurla Islanan Bin Can

Deniz Yaren KARATEKE

Koşmak için koşmak değil istediğim
Koşarken yüzüme çarpsın ılık hatıralar
Koşarken saçlarıma karışsın bütün umutlar
Ben en çok hüznü tutmayı istedim.
Tutsam ve hiç bırakmasam
Koşmaktan hiç yorulmasam
Hüznü de götürsem kendimle.
Gökkuşağına taşısam
Boyasam yedi renge
Hüzün utansa kendinden
Renkleri kucaklasa ve ben satsam onu
Düş tüccarlarına...
Şu an yağmur düşüyor camlarıma
Toprak kokuyor bütün sokak
Gri renk oturmuş yüreğime
Ben öpüyorum bütün kirlili düşünceleri
Dudaklarım parçalanmış, sızlıyor.
Olsun...
Bir yağmurla, bir anda dünyadaki bütün siyahı beyaza boyadım.
Bütün acıları ben tattım dudaklarımla.

